



patentirano / Jan Konečnik

Zabojnik za smeti, ki ima oči

»Pokaži mi svoje odpadke in povedal ti bom, kdo si. Pokaži mi, koliko odpadkov proizvedeš, in povedal ti bom, v kakšni družbi živiš.« Tako pravi **Thomas Hylland Eriksen** v uvodu svoje knjige *Odpadki*.

Nevidno življenje odpadkov je mednarodni projekt, v katerem razširjajo Eriksenovo zamisel z raziskavo nevidnega življenja odpadkov kot tudi ljudi, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in ravnanjem z odpadki – od potrošnikov do smetarjev. Svoj delež k projektu so prispevali tudi na ljubljanski **Fakulteti za elektrotehniko (FE)**, kjer so študentje razvili pametni zabojnik za smeti. »Naš pametni zabojnik prek povezave s telefonom zazna uporabnika, ko se mu približa. Znotraj zabojnika so senzorji, ki izmerijo volumen in težo odpadkov, ki jih posameznik vrže vanj, podatke pa izpiše na nekakšnem retroekranu,« razloži profesor dr. **Jože Guna** s **FE** in doda: »Razvijamo tudi aplikacijo, prek katere nam bo zabojnik sporočil, koliko smeti smo ustvarili recimo na mesec ali na leto. Želimo ozavestiti ljudi, da nekaj, kar vržejo stran, ne izgine, temveč nekje pristane. Če bi ljudje vedeli, za koliko smeti so krivi, bi se zgrozili.« Povprečen zahodnjak namreč letno ustvari dobrih 400 kilogramov odpadkov.

V okviru projekta bodo izvedli tudi primerjalne raziskave praks na področju ravnanja z odpadki v šestih mestih, ob Ljubljani še v Gradcu, Trstu, Zagrebu, Oslu in Dubaju. Pri projektu sodelujejo tudi z antropologi, sociologi in psihologi, saj želijo ugotoviti, kako ljudje dojemajo odpadke, kakšne so njihove navade v zvezi z njimi. »Ljudi je treba motivirati. Vendar vseh ljudi ne pritegnejo enake stvari. Recimo Slovence motivira prihranek, nekoga drugega nasmeje. Zabojnik smo tako igrificirali, kar pomeni, da nekoga, ki zmanjšuje odvrženo embalažo, kanta nagradi z igranjem igre, podobne fliperju,« še pojasni Guna. »Pametna kanta« ima na ekranu tudi oči in podobne lastnosti živih bitij, saj ljudje radi stvari počlovečijo in bodo zato bolj dovzetni za sporočila o smeteh kot pomembnem negativnem dejavniku v globalnem omrežju proizvodnje in potrošnje. ■

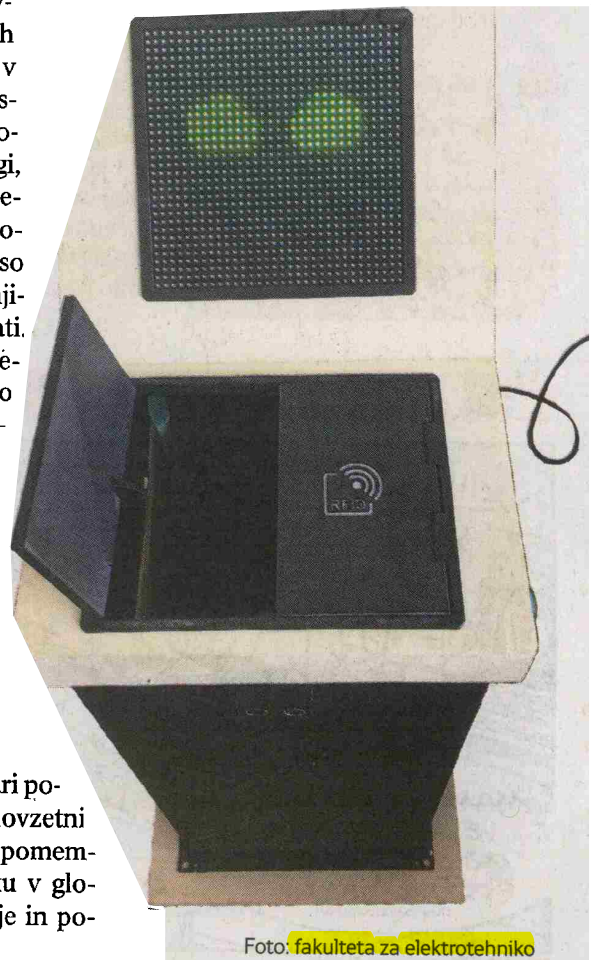


Foto: fakulteta za elektrotehniko